

تشریح برگزاری انتخابات تناسبی شوراها توسط مدیرکل دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری تهران

مدیرکل دفتر امور سیاسی، انتخابات و تقسیمات کشوری استانداری تهران با اشاره به اجرای قانون جدید انتخابات شوراها اظهار داشت: انتخابات پیش‌روی شورای شهر تهران با مدل تناسبی و مبتنی بر فهرست‌های حزبی برگزار می‌شود و این امر نقطه عطفی در تقویت نقش احزاب در عرصه سیاسی کشور خواهد بود.

به گزارش روابط عمومی فرمانداری تهران، حبیب‌الله خجسته پور مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران در نشست تبیین نحوه برگزاری انتخابات تناسبی که با حضور معاونین و رؤسای ادارات فرمانداری تهران و بخشداران تابعه شهرستان برگزار شد، با اشاره به مصوبه اسفند ۱۴۰۳ مجلس شورای اسلامی گفت: بر اساس اصلاحیه جدید قانون، انتخابات شوراها شهر در شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت از این پس به صورت فهرستی یا تناسبی برگزار خواهد شد. اما با توجه به اینکه این تجربه برای نخستین بار در کشور اجرا می‌شود، مقرر شده است که در دوره هفتم، تنها حوزه انتخابیه تهران، ری و تجریش مشمول این شیوه باشد و در دوره های بعدی، تمامی کلانشهرها در همین چارچوب انتخابات خود را برگزار کنند.

وی افزود: انتخابات در دنیا به دو گونه برگزار می‌شود؛ یا کاملاً فهرستی است که نامزدهای منفرد در آن جایگاهی ندارند و یا فهرستی و حزبی است. قانون جدید ایران مدلی تلفیقی را پیش بینی کرده است؛ یعنی داوطلبان پس از تأیید صلاحیت می‌توانند هم به صورت منفرد وارد عرصه شوند و هم در قالب فهرست های حزبی یا جبهه ای.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران با تشریح جایگاه احزاب گفت: حق تشکیل فهرست انتخاباتی صرفاً به احزاب و جبهه های سیاسی اعطا شده است. طبق قانون احزاب مصوب سال ۱۳۹۴، فقط تشکل های دارای مجوز از کمیسیون ماده ۱۰ احزاب می‌توانند لیست بدهند. بنابراین هیچ سازمان مردم نهاد، انجمن محلی یا تشکل قومی حق ارائه فهرست رسمی در انتخابات شوراها را ندارد.

وی ادامه داد: هر حزب می‌تواند به صورت مستقل فهرست ارائه کند یا در قالب ائتلاف و جبهه سیاسی با چند حزب دیگر لیست مشترک معرفی نماید. اما اگر حزبی وارد یک ائتلاف شد، دیگر مجاز به ارائه لیست مستقل نخواهد بود.

خجسته پور افزود: نامزدها پس از ثبت نام و تأیید صلاحیت، می‌توانند تقاضای مکتوب برای قرار گرفتن در فهرست های حزبی ارائه کنند. دبیرکل حزب یا مسئول جبهه سیاسی پس از بررسی، نام آنان را در سامانه انتخابات ثبت می‌کند و باید به صورت مکتوب به هیأت اجرایی ارائه می‌دهد. نکته مهم آن است که هر نامزد فقط می‌تواند در یک فهرست حضور داشته باشد. حضور همزمان در چند فهرست ممنوع است و این موضوع تفاوت جدی با انتخابات ادوار گذشته دارد.

وی در ادامه تأکید کرد: برای شهر تهران که دارای ۲۱ کرسی شورا است، هر فهرست باید حداقل ۱۴ نامزد معرفی کند. اگر تعداد نامزدهای یک فهرست به کمتر از این حد نصاب برسد، فهرست به صورت خودکار از گردونه رقابت خارج می‌شود.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران گفت: نامزدها می‌توانند در بازه زمانی مشخص شده، انصراف خود را از حضور در یک فهرست اعلام کنند. در این صورت، دبیرکل حزب یا مسئول جبهه می‌تواند فرد دیگری را جایگزین کند. اگر به دلیل انصراف ها تعداد افراد فهرست به زیر حد نصاب برسد، فهرست حذف خواهد شد.

خجسته پور با اشاره به اینکه انتخابات شوراها در اردیبهشت آینده به صورت تمام الکترونیک برگزار خواهد شد، گفت: رأی دهندگان برای ثبت رأی خود دو امکان دارند؛ یا با وارد کردن یک کد (یا اسکن بارکد) به کل فهرست رأی می‌دهند و تمامی اعضای آن فهرست رأی کامل می‌گیرند، یا اینکه به صورت ترکیبی عمل کرده و افراد مختلفی را از چند فهرست و یا نامزدهای منفرد انتخاب می‌کنند. در حالت دوم، رأی دهنده موظف است کد تک تک نامزدهای مورد نظر خود را وارد کند.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران با تشریح فرآیند شمارش آرا اظهار داشت: مجموع آرای هر فهرست محاسبه و نسبت آن به کل آرا، سهم کرسی های شورا را تعیین می‌کند. به عنوان مثال، اگر یک فهرست یک سوم کل آرا را کسب کند، یک سوم کرسی های شورا به آن تعلق خواهد گرفت. سپس، نفرا ت برتر آن فهرست به ترتیب رأی وارد شورا می‌شوند.

وی افزود: نامزدهای منفرد نیز در قالب یک فهرست در نظر گرفته می‌شوند و سهمیه آن ها بر اساس مجموع آرای شان محاسبه می‌شود. اما شرط مهم این است که تنها در صورتی می‌توانند وارد شورا شوند که جزو ۲۱ نفر اول از نظر تعداد رأی باشند.

خجسته پور در ادامه توضیح داد: طبق قانون جدید، تعداد اعضای علی البدل هر شورا معادل ۵۲ درصد تعداد اعضای اصلی آن خواهد بود. بنابراین، شورای شهر تهران با ۲۱ عضو اصلی، ۱۱ عضو علی البدل خواهد داشت. سهمیه علی البدل ها نیز بر اساس همان نسبت آرای فهرست ها مشخص می‌شود.

وی تأکید کرد: یکی از تفاوت های مهم قانون جدید با ادوار گذشته این است که اگر یکی از اعضای شورا از سمت خود کناره گیری کند یا به هر دلیل از شورا خارج شود، جایگزین او فقط از میان اعضای علی البدل همان فهرست خواهد بود، نه از میان کل کاندیداها. این موضوع مانع از آن می‌شود که ترکیب شورا برخلاف رأی اولیه مردم تغییر کند.

مدیرکل دفتر امور سیاسی استانداری تهران در پایان سخنان خود با جمع بندی مباحث گفت: فلسفه اصلی این قانون، تقویت احزاب و نهادینه سازی نقش آنها در فرآیندهای انتخاباتی کشور است. در شیوه جدید، انتخابات شوراها از حالت فردمحور به سمت ساختار محور و فهرست محور حرکت خواهد کرد و این می تواند موجب انسجام سیاسی، تقویت جبهه ها و ارتقای کیفیت تصمیم گیری در مدیریت شهری شود.

وی خاطرنشان کرد: با توجه به تجربه شش دوره گذشته انتخابات شوراهاى شهر تهران و بررسی های کارشناسی، پیش بینی می شود اجرای این قانون، عرصه انتخابات را به سمت رقابت جدی احزاب و جبهه های سیاسی سوق دهد. در نهایت، این تحول می تواند گامی مهم در جهت توسعه سیاسی کشور و تقویت مشارکت سازمان یافته مردم باشد.